

1.Код: ВВ.1.17

2.Назва: **СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ТУРИЗМ**

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4.Цикл (короткий, перший, другий / третій): другий цикл

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: третій

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 5 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 4

8.Прізвище лектора: доцент Борисова О.В.

9.Результати навчання:

знання: наукових основ спеціалізованого туризму; спеціальних видів туризму: рекреаційно-оздоровчого, пізнавального та паломницько-релігійного характеру; подієвих, освітньо-бізнесових та анімаційних видів спеціалізованого туризму; поширення спеціалізованого туризму на території України;

вміння: класифікувати туризм за видами та формами; визначити цільові мотивації у різних видах спеціалізованого туризму; аналізувати ресурси та інфраструктуру спеціалізованого туризму;

компетентності: здатність до використання інформаційно-комунікаційних технологій з питань аналізу і обробки інформації у сфері спеціалізованого туризму; готовність застосування прикладних методів дослідницької діяльності у спеціалізованому туризмі; володіння культурою мислення, сприйняття інформації, постановки мети та вибору шляхів її досягнення у різних видах спеціалізованого туризму; готовність до реалізації проектів у сфері спеціалізованого туризму;

10.Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне.

11.Зміст курсу

Тема 1. Потреби людини.

Поняття «потреби людини». Види потреб (фізіологічні, духовні, екологічні, комунікативні, зміни оточуючого середовища, творчої самореалізації, у розвагах, хобі-потреби, адреналінові). Вікові особливості формування ціннісних орієнтацій у дозвіллевій діяльності. Вплив на формування потреб стану здоров'я людини. Релігійний чинник вибору форми проведення вільного часу. Вплив індивідуальних рис характеру на процес вибору виду дозвіллевої діяльності (темперамент, рівень комунікабельності, фізіологічні та біологічні потреби). Поняття цільових мотивацій у туризмі.

Тема 2. Основи спеціалізованого туризму.

Характеристика терміну «Спеціалізований туризм», відмінність спеціалізованого туризму від масового. Сегментація ринку спеціалізованого туризму, інфраструктура цільового туризму, географія спеціалізованого туризму. Залежність процесу організації спеціалізованого туру від зовнішніх чинників (соціально-економічного, політичного, культурного, екологічного. Види послуг у системі спеціалізованого туризму.

Тема 3. Спеціальні види туризму рекреаційно-оздоровчого характеру.

Поняття рекреації, рекреаційні потреби як мотивація до вибору виду туризму, Рекреаційний час, рекреаційна діяльність, рекреаційний простір, садово-парковий простір. Поняття рекреаційної культури, особливості рекреаційної культури окремих груп відпочиваючих. Природні та культурні комплекси як елементи рекреаційної системи. Характеристика природних і культурних комплексів (фізіологічна та психологічна комфортність, надійність, атрактивність, функціональна відповідність потребам та умовам рекреаційної діяльності). Роль обслуговуючого персоналу в рекреаційній системі. Органи управління рекреаційною системою. Рекреаційна система світу і України.

Тема 4. Лікувально-оздоровчий туризм.

Поняття лікувального туризму. Ресурсна база лікувального туризму, сегментація лікувального туризму. Особливості організації лікувальних турів, розміщення,

харчування, транспортне обслуговування рекреантів. Рекреаційно-лікувальні програми, програми за типом основного елементу (психотерапевтичні, фізіотерапевтичні, кліматотерапевтичні, бальнеотерапевтичні, ароматерапевтичні тощо). Методика створення рекреаційно-лікувальних програм. Поняття оздоровчого туризму, особливості розробки оздоровчих турів для різних категорій туристів, ресурсна база оздоровчого туризму. Географія лікувально-оздоровчого туризму.

Тема 5. Сільський туризм.

Поняття сільського туризму, різновиди сільського туризму. Місце сільського туризму в загальній класифікації видів туризму, сегмент ринку сільського туризму, ресурсна база сільського туризму. Мотивація вибору відпочинку в селі. Особливості організації рекреаційно-туристичної діяльності в умовах сільської місцевості, вимоги до господарів садиб щодо надання основних і спеціальних послуг туристам, розміщення, харчування, транспорт, культурно-анімаційне обслуговування туристів в умовах села і сільської садиби, етнографічний чинник розвитку сільського туризму.

Тема 6. Екологічний туризм.

Поняття екологічного туризму, спільні риси сільського й екологічного туризму, особливості екологічного туризму, різновиди екологічного туризму. Мотивація вибору відпочинку на лоні природи, сегмент споживчого ринку екологічного туризму. Ресурси екологічного туризму. Центри екологічного туризму в світі і в Україні, питання співпраці туристичних фірм і підприємств з екологічними службами. Туроперейтинг в екотуризмі.

Тема 7. Спеціальні види туризму пізнавального характеру.

Поняття культурного туризму, поняття пізнавального, культурно-пізнавального туризму. Місце культурно-пізнавального туризму в загальній класифікації видів туризму. Мотивація вибору культурно-пізнавальних видів туризму, сегмент споживчого ринку культурно-пізнавальних видів туризму, ресурсна база культурно-пізнавального туризму. Особливості організації культурно-пізнавальної подорожі. Поняття культурно-пізнавального туру, туроперейтинг у культурно-пізнавальному туризмі. Центри культурно-пізнавального туризму в світі і в Україні

Тема 8. Подієві види туризму.

Поняття подійового туризму, різновиди подійового туризму. Місце подійового туризму в загальній класифікації видів туризму. Мотивація вибору подійового туризму, сегмент споживчого ринку подійового туризму. Ресурси подійового туризму. Подійовий туризм в Україні, основні події мистецького характеру, фестивалі, одеська Гуморина, конкурс Євробачення як туристична подія. Туроперейтинг у подійовому туризмі.

Тема 9. Спеціалізовані види туризму паломницько-релігійного характеру.

Поняття релігійного туризму. Місце релігійного туризму в системі туристичної діяльності. Мотивація вибору релігійного туризму. Релігія як основа релігійного туризму, сутність та типи релігій, різновиди релігійного туризму, паломницький туризм, релігійний туризм екскурсійно-пізнавальної спрямованості. Форми, типи та категорії релігійного туризму. Релігійний туризм у християнстві, православні об'єкти в Україні, католицькі об'єкти в Україні. Центри християнства в світі. Релігійний туризм в ісламі, буддизмі, іудаїзмі, індуїзмі. Особливості розробки релігійних турів.

Тема 10. Освітньо-бізнесові види спеціалізованого туризму.

Поняття ділового туризму, місце ділового туризму в загальній класифікації видів туризму. Мотивація вибору ділового туризму, сегмент споживчого ринку ділового туризму, ресурсна база ділового туризму. Особливості організації подорожі з діловою метою, транспортне забезпечення подорожі, розміщення, харчування, культурно-розважальна програма для ділових туристів. Інфраструктура ділового туризму. Професійні події як база ділового туризму, семінари, симпозіуми, конференції, конгреси, рекреаційно-ділова форма проведення заходів. Поняття освітнього туризму.

Тема 11. Анімаційні види спеціалізованого туризму.

Поняття розважального туризму, сегмент споживчого ринку розважального туризму, ресурсна база, вакаційні зони як центри розважального туризму, парки атракціонів, тематичні парки розваг, парки Діснея. Азартна гра як ресурс розважально-ігрового туризму, мотивація вибору азартної гри як виду розваг, особливості організації обслуговування туристів, режим доби, розміщення, харчування, основні центри азартної гри в світі. Поняття хобі-туризму. Особливості організації екстремального і природного туризму.

Тема 12. Види спеціалізованого туризму на території України

Специфіка і особливості рекреаційного туризму, об'єкти культурно-пізнавального туризму, анімаційні види туризму, подієві види туризму в Україні, релігійний туризм, діловий туризм, інші види туризму України.

12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби:

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. – К.: ВПЦ Київ. ун-т, 2001. – 395 с.
2. Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавство: Навч.посіб. К.: Знання, 2006. – 576с.52.
3. Любіцева О.О. Туристичні ресурси України: навч. посіб. – К.: Альтерпрес, 2007. – 369 с.
4. Лукашевич О.М. Психологія туризму: концептуальное определение: Монографія. – К.: КУТЕП, 2004. – 228 с.
5. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник. – К., 2008.
6. Маринин М.М. Туристские формальности и безопасность в туризме. – М.: Финансы и статистика, 2004.

13.Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:

лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14.Форми та критерії оцінювання:

Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, екзамен у V семестрі.

Накопичення балів протягом семестру

<i>Вид діяльності</i>	<i>Кількість балів за дидактичну одиницю</i>	<i>Кількість лекцій, практичних робіт тощо</i>	<i>Загальна кількість балів</i>
2	3	4	5
Виконання лабораторних робіт	5	8	40
Комплексна контрольна робота	15	3	45
Творча робота/реферат	5	3	15
Результати поточного контролю			100
Залік			100
Загальна кількість балів			100
Підсумкова оцінка			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Статистичний розподіл позитивних оцінок*	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
5%	90 – 100	A	відмінно	зараховано
10%	80-89	B	добре	
35%	70-79	C		
30%	65-69	D	задовільно	
20%	60-64	E		
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська